

## ว่าด้วยเรื่องที่มาของ “ชื่อรูปแบบ”

ศน.รัชฎมิ สมสมัย

sornorpoom@gmail.com

www.sornorpoom.wordpress.com

บทความนี้ผมได้รับวัตถุดิบมาจาก 2 แหล่งที่สำคัญคือ 1.การไปบรรยายเรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน และ 2.การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการจัดการศึกษาสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 24 กันยายนที่ผ่านมา

ทั้ง 2 แหล่งมีความเชื่อมโยงกันในลักษณะ concept ของการวิจัยในชั้นเรียน

concept ของการวิจัยในชั้นเรียน คือ ปัญหา วิธีแก้ และผลการแก้

ปัญหา คือ สิ่งที่ไม่ตรงกับสิ่งที่เราคาดหวังไว้ ปัญหาที่พบในชั้นเรียนเป็นไปได้ทั้งความรู้ เจตคติ หรือทักษะ หรือจะเป็นผลรวมของความรู้ เจตคติ หรือทักษะที่เขาเรียกว่าสมรรถนะก็ได้

วิธีแก้ คือ สิ่งที่พัฒนาขึ้นเพื่อทำให้ปัญหานั้นได้รับการแก้ไข ภาววิชาการเรียกว่านวัตกรรม ในส่วนตัวผม ผมแบ่งนวัตกรรมเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ นวัตกรรมที่เป็นสื่อการเรียนการสอน และ นวัตกรรมที่เป็นกระบวนการ/ขั้นตอน

ผลการแก้ คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นได้รับการแก้ไขมากน้อยเพียงใด ไม่จำเป็นต้อง 100% พัฒนาขึ้น 1% ผมก็ถือว่าประสบผลสำเร็จแล้ว เพราะนี่คือวิจัยในชั้นเรียน ไม่ใช่ วิจัยในระดับปริญญา

สรุป concept ของการวิจัยในชั้นเรียน คือ ปัญหา วิธีแก้ และผลการแก้

บทความนี้ผมขออนุญาต focus ไปที่คำว่า วิธีแก้ หรือ นวัตกรรม รายละเอียดมีดังนี้

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562 ได้ระบุว่านวัตกรรมการศึกษา หมายถึง แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่งดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

จากความหมายเราจะเห็นว่านวัตกรรมการศึกษานั้นเป็นได้ทั้งสื่อการเรียนการสอน หรือ วิธีการ/กระบวนการ เช่น กระบวนการสอน กระบวนการบริหาร หรือกระบวนการนิเทศ

สิ่งสำคัญคือ ไม่ว่าเราจะตั้งเป้าเพื่อพัฒนานวัตกรรมออกมาเป็นสื่อการเรียนการสอน หรือ ตั้งเป้าเพื่อพัฒนานวัตกรรมออกมาเป็นวิธีการ/กระบวนการก็ตามที่

สิ่งที่เราต้องทำเป็นลำดับแรกก็คือ เราต้องไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร ตำราเรียน หรือ จากการสอบถามผู้รู้ที่เรากำลังจะสร้างและพัฒนานั้นควรมีขั้นตอน องค์ประกอบหรือวิธีสร้างอย่างไร?

ถ้าเป็นภาษาวิจัยก็คือบทที่ 2 นั่นเอง

อ่านหลาย ๆ เล่ม ถามหลาย ๆ คน ผวนวกกับบริบทที่เราเป็น สุดท้ายจะได้ตะกอนความคิดซึ่งภาษาวิจัยเรียกว่า กรอบแนวคิดการวิจัย

ถ้านวัตกรรมที่เราจะพัฒนาเป็นสื่อการเรียนการสอน เมื่อเราอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม หรือสอบถามผู้รู้หลาย ๆ คน สุดท้ายเราจะได้ตะกอนความคิดว่า แบบฝึก ชุดฝึก CAI หรือสื่อการเรียนการสอนชนิดอื่น ๆ ที่เราจะสร้างนั้นมันต้องมีหน้าตาเป็นอย่างไร? หรือมีองค์ประกอบอะไรบ้าง? หรือมีขั้นตอนการสร้างอย่างไร?

หรือถ้าหากนวัตกรรมที่เราจะพัฒนาเป็นวิธีการ/กระบวนการ เมื่อเราอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม หรือสอบถามผู้รู้หลาย ๆ คน สุดท้ายเราจะได้ตะกอนความคิดว่าวิธีการ/กระบวนการที่เราจะสร้างนั้นมันต้องมีหน้าตาเป็นอย่างไร? หรือมีองค์ประกอบอะไรบ้าง? หรือมีขั้นตอนการสร้างอย่างไร? ประมาณนี้

วิธีการ/กระบวนการที่เราสังเคราะห์ได้นั้น ถ้าเป็นภาษาวิจัยจะเรียกว่ารูปแบบ ภาษาอังกฤษจะเรียกว่า Model แต่สำหรับผมจะเรียกว่า ขั้นตอนการทำงาน

ผมมีคำถาม 2 ข้อคือ

1. การกำหนดชื่อใน Model ของเรานั้น ควรกำหนดจากวิธีไหนระหว่าง

1.1 อ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม สอบถามผู้รู้หลาย ๆ คน ---- สกัดเป็นขั้นตอนของเรา ---- หาคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (คำกริยา) ที่สอดคล้องกับขั้นตอนที่เราสกัดได้ ---- ตั้งชื่อ Model ของเรา

1.2 ตั้งชื่อ Model ของเรา (ไว้ล่วงหน้า) ---- อ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม สอบถามผู้รู้หลาย ๆ คน ---- สกัดเป็นขั้นตอนของเรา ---- พยายามหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (คำกริยา) ที่สอดคล้องกับชื่อ Model ของเราที่เราตั้งไว้ล่วงหน้า

2. สืบเนื่องจากข้อ 1 วิธีการ/กระบวนการที่เราสังเคราะห์ได้นั้น เมื่อเราเอาภาษาอังกฤษมาเป็นตัวย่อในแต่ละขั้นตอน ภาษาอังกฤษที่นำมาควรเป็นแบบไหนระหว่าง HAPPY Model หรือ PPHYA Model

“แบบไหนระหว่าง” ในความหมายของผมคือ ภาษาอังกฤษควรเป็นคำที่อ่านได้ (HAPPY) หรือควรเป็นคำที่อ่านไม่ได้ (PPHYA) ความน่าจะเป็นของคำศัพท์ที่อ่านได้ หรือ ที่อ่านไม่ได้ สิ่งไหนจะมากกว่ากัน

คำถามปิดท้าย

ผมควรทำวิจัยเรื่องใดระหว่าง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ RACHAPOOM Model (ชื่อผม) เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน **หรือ** การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ CRMAHOAOP Model (ไม่ใช่ชื่อผม) เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอเคารพด้วยจิตคารวะในความเพียร  
ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่

2 ตุลาคม 2563